

בס"ד ♦ פורים ♦ אדר תשע"ה ♦ "משנכנס אדר מרבין בשמחה"

עלון החג – שנת שמיטה
פורים כשר ושמח

העלון יצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

למשמעותו של חודש אדר - הרב פדיה נגר

המן הרשע לא סתם שמח שהפור יצא בימי אדר. ימים אלו, הימים האחרונים של השנה היהודית, שבהם החושך שולט ביממה, הם ימים שמשדרים חולשה, עצבות ומוות. אך טעותו הגדולה היתה העובדה שהוא לא השכיל להבין שדווקא בתוך החשיכה הזאת צומחים ומבלבלים כוחות הצמיחה והחידוש ונבנית הגאולה תמיד כשאנחנו מגיעים לסיום כלשהו, אנחנו חווים תחושה של סוף. בשלב הזה אנחנו מרגישים דעיכה-גמירה של דבר שהיינו בו, תחושה קשה ומעציבה. זוהי תחושה שהמוות שרוי בה. אולם יתכן שבאמת מתחת לפני השטח, כשמתרחש סיום נוצרת תנועה סמויה לקראת מציאות חדשה שתיוולד מתוך הסוף הזה, ותתגלה בהמשך. המתח הזה הוא חלק מהסיפור של חודש אדר. חודש אדר הוא למעשה סיום השנה הישראלית הנמנית החל מהאביב. שנה שמתחילה בהמון פריחה ולבלוב, ממשיכה אל שלב העמידה של שלהי הקיץ, קמלה בסתיו, ושוקעת לתוך המוות של החורף שסופו באדר. ניתן לדמות זאת בדימוי נוסף: עונות האביב-קיץ מקבילות ליום, ואילו עונות הסתיו-חורף מקבילות ללילה. לפי זה חודש אדר מקביל לזמן שלפני עלות השחר, שהוא הזמן החשוך ביותר, שבכל הלילה, כלשון השיר "תמיד הכי חשוך לפני עלות השחר". המן הבין את הסוד הזה ולכן שמח שהגורלות יצאו באדר, שכן אדר הוא הזמן שבו כוחם של ישראל נמצא הכי קרוב למוות, ורגע לפני שיתעורר כוחם וילבלב באביב של ניסן, הוא יכלה אותם מעל פני האדמה. בנוסף לכך, ניתן לומר שהימים הללו הם הימים שבהם הלילה נמצא בשיא עוצמתו, מכאן שהכוחות הגלויים השולטים הם הכוחות של הסט"א, עמלק ובן-בנו. המן. לאור כל אלו מתרחשת העלילה של המגילה. עלילה שבה ההסתר שולט, עלילה של הסתר כפול ומכופל, ללא גילוי השגחתו של ה' ושליטה ללא מצרים של המן. עד ש... נהפוך הוא! מה גרם לכך שהכל שהתהפך? הסיבה פשוטה. המן לא הבין שמתחת לפני השטח כוח האביב הפורץ נעוץ בעומק החושך, ומתוכו הוא מתגבר ומפציע. ה-אין סוף של אדר מנותק מהאביב, והאביב מהווה התחלה מחודשת אחרת. לא זאת בלבד, אלא שהאביב נולד ונזרע בעומק הסוף של החורף, ובעומק השיא של הלילה. המן ראה שמושיען של ישראל, מי שחולל את גאולת האביב נפטר בז' אדר, דבר שחיקק את התחושה שאדר הוא הזמן של סוף כוח הגאולה של ישראל. אולם הוא לא ידע שבז' אדר הוא גם נולד! כוח הגאולה של האביב נולד באילת השחר, הזמן שלפני הופעת האור. הכוח הזה הוא נסתר וסמוי מהעין, כדגים המהווים את מזל החודש, אולם בכוחו להפוך הכל לטובה. ההתרבות של השמחה באדר איננה בגלל שזהו זמן שמח כזמן האביב, אלא בגלל היכולת היהודית שלנו להסתכל בעומק החושך ולזהות בו את היוולדות אורו של משיח המבקיע, לשמוח בו ולצחוק.

בברכת שיתהפך הכל לטובה

בימי הפורים האלה, בשעות קשות הללו שיסורים מקיפים וממלאים את כלל ישראל הגוי כולו צרות רבות מבחוץ. ויותר גדולה היא הצרה מפני הצרות הפנימיות שלנו, מפני שנשבת שלום הבית אצלנו, שלום בית ישראל. נזכר נא את הימים הללו ומאורעותיהם כמו שהם כתובים לפנינו במגילת אסתר, אשר ברוח הקודש נאמרה. ורוח הקודש עומד הוא ממעל לכל חליפות העתים ומלמעלה שלכל שינויי התכסיסים של הדורות. והאמרה הנצחית של "לך כנוס את כל היהודים" היא מוכרחת להחיות אותנו עוד הפעם, ולרוממנו מכל שפלותינו. (מאמרי הרא"ה – עד דלא ידע)

למשפחת כיתה יא/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה יא/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות

אורות הראי"ה - אגרת הפורים

"נכנס יין יצא סוד, ומאוד אנו צריכים בחיינו, שסודות הנעלמים יצאו ויתגלו. על ידי גלויים של הסודות נכיר את עצמנו, נכיר את מה שחבוי בקרבנו, בשעה שאנחנו נבוא לאותה הבחינה של "לבסומי עד דלא ידע" נפטר לפחות לשעה מכל אותן הידיעות המטעות אותנו המוליכות אותנו כשבויים ואין לפדות, כאסירים ואין להתיר, והידיעות המטעות הללו הן מסתירות ממנו את היסוד. הבלא מפיק הבלא ובסומא מפיק בסומא, מבוסמים אנחנו יותר מדאי מדמיונות חיצוניים ובשביל כך אין אנו מרגישים את האמיתיות הפנימיות שלנו, את סוד האמת. סבורים אנחנו, שבחכמתנו ובפקחות הפקחים שבנו באנו עד הלום, להיות לנו על כל פנים יתד וגדר ביהודה, אתחלתא כל שהיא לאתחלתא דאתחלתא לגאולה, ואנו שוכחים, כי לולא יד ד' בעל מלחמות זורע צדקות ומצמיח ישועות לא היו כל מפעלותינו פועלות מאומה, שוכחים אנו, שהיד הסודית הזאת, זאת היא כל המפעל. שכורים אנחנו מביסומים שיש בהם כדי הטעיה, ובשביל כך אין אנו שמים אל לבנו את חשבוננו של העולם הגדול, של אותו העולם, שאדון עולם מנהיגו ואנחנו יש לנו עמו ברית כרותה באלה ובשבועה, ברית מלח עולם, השומר על רוח ישראל ונצחו. ואותות ישנם בינו ובינינו והאותות לא יעברו מאתנו, לא יעברו מפנימיותנו, מעצם הויתנו, אות ברית קודש אשר בבשרנו אות עולם הוא, וגם ערלי ישראל נקראים מולים, מפני שכוח הברית הרי הוא מונח בעצמיותנו, ובשביל כך לא תועיל כל השתמטות, כל התנכרות, גם אם עד הדייטת התחוננה ירד היורד במורד, לא יוכל להחליף את עורו, את גופו ואת נפשו. ודאי הרבה יסבול, הרבה תלאות וחרפות נוראות ישא עד אשר ישוב אל אותה המחנה, מחנה ישראל, אשר עמה הוא קשור באמת, עד אשר ישוב אל הברית הכרותה ברוח ובבשר, ושב ורפא לו. אות השבת הוא גם כן חתום בהאופי העצמי שלנו. לא יחשבו מחללינו אשר ממנו יצאו, שיוכלו לחדד את האות הזה מהם, חתום הוא גם כן במעמקי נשמתם. כל הויתם הפנימית דורשת מהם את ההתגלות של האות. הנשמה המתעלפת בתוכיותה היא סובלת את מכאוביה, וסוף כל סוף היא תנצח, אחרי סבל מרובה הכל מוכרח לשוב אל מקורו. "ושמרו בני ישראל את השבת", וכל זמן שאינם שבים אל המקור נגד עצמם הם נלחמים, את עצמם הם מכים ובוזים. יהיו לנו ימי הפורים הבאים עלינו לטובה, הימים אשר ברצון קבלנו עלינו את זאת התורה, אשר מני אז קבלנוה על ידי "כפיית הר כגיגית". יהיו לנו אלו הימים בכל תפיסתם הכוללת, ימים אשר האמרה של "לך כנוס את כל היהודים" צריכה להיות מצלצלת באזנינו בצלצלי שמע לימים שתפרוץ אצלנו ממחבוא היהודי, התודעה הפנימית שלנו והתודעה הבאה מתוך מצפונה של הנשמה החבויה בכל נפש מישראל בקרבה פנימה החסינה יותר מכל עזותן של ההעזות היותר חצופות, הבאות מתוך הגאווה הנבובה של הידיעות המטעות שהן מסבבות אותנו. נערטל את עצמנו פעם מכל אלה הידיעות אשר גם בהיותנו מדברים על דבר עניינינו הכלליים, גם בשעה שאנו אויבים את אויבינו ואנו אוהבים את אוהבינו, גם בשעה שאנו עומדים על ההכרה של איבת העולם אשר לנגדנו מכל ההמנים שבכל הדורות ובשעה שאנו מתמלאים אהבה לכל המצילים והמגינים שלנו, לכל המרדכיים שבכל הזמנים גם אז יאפילו עלינו הידיעות המטעות את האור הבהיר. גם אז אנחנו חושבים בחובנו על דבר נצחונות פעוטים של כנה כלפי כנה, של מפלגה כלפי מפלגה. גם אז אנו מנוגעים בעקשנות לקחת את הטפל ולזרוק את העיקר, לדבר רק על דבר קניינים פרטיים, מפעלים של זעיר שם וזעיר שם, של צו וקו לקו, ואנו שוכחים את סוד הגבורה והתפארת העליונה המעטרת אותנו, החבויה בתוכיות נשמתנו, התובעת ממנו את עלבונה והמרעושה את כל יסודי עולם כדי להחיש את גאולתנו השלמה, אשר רק על ידה יראו כל אפסי ארץ ישועת אלקינו. נגלה נא את אגרת הפורים הזאת בכל פלאותיה העומדת ממעל לכל ידיעותינו הפעוטות ונכריז על כוחו של ישראל המאוחד, המאחד את כל עם ד' לכל פלגיו, שהוא הסוד של היהדות הנצחית שעל ידו נתרום ונתנשא מעל כל המכשולים אשר בדרך תחיתנו הלאומית, "והיה לד' לשם, זה מקרא מגילה", ונכנס יין יצא סוד.

שו"ת דבר השמיטה

יין שביעית בפורים

שאלה:

האם מותר בפורים לתת לשיכור יין של קדושת שביעית, בעוד שיש חשש שמא יקיאנו?

תשובה:

יש להבחין בין מצב שהאדם עדיין איננו שיכור שאז מותר וליכא למיחש עד כדי כך, שמא יקיא. לבין מצב שהוא כבר שיכור שאז אכן אין לתת לו יין שביעית משום שקיים חשש מוצדק.

הרה"ג דב ליאור

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד

יו"ל ע"י כיתה יא/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות